

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 391-21/24-01/3

URBROJ: 371-04-25-29

Zagreb, 7. studenoga 2025.

Na temelju članka 27. stavka 4. Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin, a u vezi s člankom 78. stavkom 7. Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (preinaka) i člankom 11. stavkom 1. točkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12 i 68/18) Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 27. sjednici Upravnog vijeća održanoj 31. listopada i 7. studenoga 2025. donijela sljedeću

ODLUKU

o elementima metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin

1. Donose se elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin, kako slijedi:

<i>Elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene</i>	<i>Primjena u narednom regulacijskom razdoblju</i>
Metodologija za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga	Princip poštanske marke - raspodjela dozvoljenog prihoda i izračun tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu, pri čemu se prihod od transportnih usluga prikuplja primjenom tarifnih stavki temeljenih na ugovorenom kapacitetu, bez uzimanja u obzir udaljenosti ulaznih i izlaznih točaka
Način utvrđivanja referentne cijene plinskih transportnih usluga	(i) primjena pristupa promjenjive cijene za standardne kapacitetne proizvode (ii) ulazno-izlazni model raspodjele dozvoljenog prihoda i utvrđivanja referentnih cijena za svaku godinu regulacijskog razdoblja zasebno

Faktor utjecaja na troškove transportnog sustava	Planirani ugovoreni kapacitet
Transportne usluge operatora transportnog sustava	Usluga transporta plina
Netransportne usluge operatora transportnog sustava	(i) Usluga priključenja na transportni sustav ili povećanja priključnog kapaciteta (ii) Nestandardne usluge operatora transportnog sustava
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa temeljenih na kapacitetu i količini plina	100% od ugovorenog kapaciteta
Naknada temeljena na količini plina	Ne primjenjuje se
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa na ulaznim i izlaznim točkama sustava	60% od ulaznih točaka i 40% od izlaznih točaka transportnog sustava
Prilagodbe tarifa na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava	i. 90% popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina; ii. 100% popusta za izlaz iz transportnog sustava u sustav skladišta plina

2. Elementi metodologije za utvrđivanje referentnih cijena iz točke 1. ove Odluke primjenjuju se na svim ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava Republike Hrvatske.
3. U skladu s ovom Odlukom izvršit će se na odgovarajući način izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20 i 36/21).
4. Elementi koji se utvrđuju točkama 1. i 2. izreke ove Odluke primjenjuju se u regulacijskom razdoblju koje započinje 1. siječnja 2026. godine.
5. Ova Odluka dostavit će se Agenciji za suradnju europskih energetske regulatora i Europskoj Komisiji.
6. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
7. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA), kao nacionalno regulatorno tijelo djelujući u skladu s člankom 78. stavkom 7. Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (preinaka) (dalje: Direktiva (EU) 2024/1788) i strana koja je određena za provođenje redovitog savjetovanja o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene za kapacitetni proizvod za stalni kapacitet trajanja od godinu dana koja je primjenjiva na ulaznim i izlaznim točkama plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske (dalje: referentne cijene), u skladu s člankom 17. stavkom 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12 i 68/18) i člankom 27. Uredbe Komisije (EU) 2017/460, od 16. ožujka 2017., o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama

transportnih tarifa za plin (dalje: Uredba 2017/460), donosi Odluku o elementima metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga (dalje: Odluka).

Ovoj Odluci prethodilo je savjetovanje o prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene, pokrenuto na temelju odluke, KLASA: 391-21/24-01/3, URBROJ: 371-04-25-10, koju je HERA donijela na 11. sjednici Upravnog vijeća održanoj 10. travnja 2025., čiji su elementi i povezane informacije opisani u dokumentu savjetovanja na način i u opsegu predviđenom u članku 26. Uredbe 2017/460 (dalje: javno savjetovanje).

Javnim savjetovanjem obuhvaćeno je razdoblje od 2026. do 2030. godine, koje predstavlja novo, četvrto regulacijskog razdoblje, s obzirom da je u tijeku treće regulacijsko razdoblje 2021. – 2025. za koje su doneseni iznosi tarifnih stavki za transport plina.

Javno savjetovanje provedeno je u razdoblju od 10. travnja 2025. do 10. lipnja 2025. objavom dokumenata savjetovanja na internet stranici HERA-e na hrvatskom i engleskom jeziku. U skladu s odredbama točke 3. članka 26. Uredbe 2017/460, HERA je u roku od mjesec dana od završetka savjetovanja, odnosno 4. srpnja 2025., objavila odgovore primljene u okviru savjetovanja i njihov sažetak.

Osim toga, prema članku 28. Uredbe 2017/460, HERA je kao nacionalno regulatorno tijelo dužna provoditi i savjetovanje o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima s nacionalnim regulatornim tijelima svih izravno povezanih država članica Europske Unije i relevantnim dionicima, istodobno sa javnim savjetovanjem prema članku 26. Uredbe 2017/460.

Temeljem navedenog, HERA je na 11. sjednici Upravnog vijeća održanoj 10. travnja 2025. donijela i Odluku o pokretanju savjetovanja o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima u skladu s člankom 28. Uredbe Komisije (EU) 2017/460, KLASA: 391-21/24-01/4, URBROJ: 371-04-25-1 te pozvala javnost i nacionalna regulatorna tijela izravno povezanih država članica Europske Unije na sudjelovanje u savjetovanju.

Nadalje, odlukom HERA-e od 3. studenoga 2017. godine, nacionalni operator transportnog sustava, energetske subjekt PLINACRO d.o.o. (dalje: PLINACRO d.o.o.) određen je za stranu koja će, sukladno članku 29. i 30. Uredbe 2017/460, objavljivati propisane informacije prije godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta plinskog transportnog sustava i prije tarifnog razdoblja u Republici Hrvatskoj. Navedene propisane informacije PLINACRO d.o.o. objavljuje na svojoj internetskoj stranici te na platformi Europske mreže operatora transportnih sustava za plin (*eng. European Network Of Transmission System Operators For Gas - ENTSOG*) (dalje: ENTSOG).

U skladu s odredbom iz članka 27. Uredbe 2017/460, HERA je dokumente javnog savjetovanja proslijedila Agenciji za suradnju europskih energetske regulatora (dalje: ACER) na analizu.

ACER je izvršio propisanu analizu dokumentacije savjetovanja u pogledu provjere jesu li objavljene sve relevantne informacije iz članka 26. stavka 1. te ispunjava li predložena metodologija zahtjeve utvrđene u članku 4. i 7. Uredbe 2017/460. Analiza ACER-a je dostavljena HERA-i 7. kolovoza 2025. te objavljena na internet stranici ACER-a 8. kolovoza 2025., u propisanom roku od dva mjeseca od završetka savjetovanja, s ocjenom da je predložena metodologija usklađena s Uredbom 2017/460, odnosno da je u skladu sa zahtjevima o transparentnosti, nediskriminaciji, sprječavanju neprimjerenog unakrsnog subvencioniranja, količinskom riziku i omogućavanju prekogranične trgovine navedenima u članku 7. Uredbe 2017/460, uz preporuku za uključivanjem dodatnih informacija vezano za netransportne usluge, odnosno usluge priključenja na transportni sustav te nestandardnih usluga u ovu Odluku.

Pri donošenju ove Odluke, HERA je razmotrila preporuke ACER-a te zaprimljene odgovore sudionika javnog savjetovanja na objavljene dokumente i predloženu metodologiju, čime se određeni elementi u Odluci mogu razlikovati od navoda iz dokumenta javnog savjetovanja, a što će se u takvom slučaju i detaljnije pojasniti.

Nadalje, na temelju članka 11. stavka 1. točke 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti i članka 94. stavka 1. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18 i 23/20), a u skladu s ovom Odlukom, HERA će izvršiti izmjene i dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20 i 36/21) te potom donijeti odluku o iznosu tarifnih stavki za transport plina koja će se primjenjivati u narednom regulacijskom razdoblju 2026. – 2030.

Djelujući u skladu s člankom 27. Uredbe Komisije (EU) 2017/460, HERA će ovu Odluku po objavi dostaviti ACER-u i Europskoj komisiji.

Informacije iz članka 26. Uredbe 2017/460 o kojima se donosi Odluka

Elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga i informacije o kojima je provedeno javno savjetovanje obuhvaćene ovom Odlukom, navedeni su u Tablici 1. te se o istima sažeto obrazlaže u nastavku dokumenta.

Detaljno obrazloženje elemenata i informacija o parametrima upotrijebljenima u primijenjenoj metodologiji, posebno one koje se odnose na opis i korištenje hrvatskog transportnog sustava navedeno je u dokumentu javnog savjetovanja.

Tablica 1. Informacije iz članka 26. Uredbe 2017/460 o kojima se donosi Odluka

Članak Uredbe 2017/460	Obuhvat informacija
26(1)(a) (i)	- opis predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene i sljedeće stavke: 1. obrazloženje upotrijebljenih parametara koji se odnose na tehničke karakteristike sustava; 2. odgovarajuće informacije o vrijednostima tih parametara i primijenjenim pretpostavkama
26(1)(a)(ii)	- vrijednost predloženih prilagodbi transportnim tarifama temeljenima na kapacitetu na temelju članka 9.
26(1)(a)(iii)	- okvirne referentne cijene koje su predmet savjetovanja
26(1)(a)(iv)	- rezultati, elementi i detalji o tim elementima za procjenu raspodjele troškova iz članka 5.
26(1)(a)(v)	- procjena predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene u skladu s člankom 7.
26(1)(a)(vi)	- ako predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene nije metodologija za utvrđivanje referentne cijene na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom opisana u članku 8., usporedba te dvije metodologije uz koju se prilažu informacije iz točke iii.
26(1)(b)	- okvirne informacije kako su propisane u članku 30. stavku 1. točki (b) pod točkama: i) dopušteni i/ili ciljani prihod operatora transportnog sustava; iv) prihod iz transportnih usluga; i v) sljedeće omjere za prihod iz točke iv):

	1. odnos kapacitetnog i robnog - raspodjela između prihoda iz transportnih tarifa temeljena na kapacitetu i prihoda transportnih tarifa temeljena na robi; 2. odnos ulaznog i izlaznog - raspodjela između prihoda iz transportnih tarifa na svim ulaznim točkama i prihoda iz transportnih tarifa na svim izlaznim točkama; 3. odnos unutarsustavnog i međusustavnog - raspodjela između prihoda iz unutarsustavne upotrebe mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama i prihoda iz međusustavne upotrebe korisnika mreže na svim ulaznim i izlaznim točkama izračunana kako je propisano u članku 5.
26(1)(c)(i)	- informacije o transportnim i netransportnim tarifama: i. ako su predložene transportne tarife temeljene na robi iz članka 4. stavka 3.: - način na koji su utvrđene; - udio dopuštenog ili ciljanog prihoda predviđenog za ubiranje na temelju tih tarifa; - okvirne transportne tarife temeljene na robi;
26(1)(c)(ii)	- ako su predložene netransportne usluge koje se pružaju korisnicima mreže: - metodologija za utvrđivanje tarifa za netransportne usluge; - udio dopuštenog ili ciljanog prihoda predviđenog za ubiranje na temelju tih tarifa; - način na koji se povezani prihod iz netransportnih usluga usklađuje, kako je navedeno u članku 17. stavku 3.; - okvirne netransportne tarife za netransportne usluge pružene korisnicima mreže;
26(1)(d)	- okvirne informacije kako su utvrđene u članku 30. stavku 2.: (a) objašnjenje: 1. razlika u razini transportnih tarifa za istu vrstu transportne usluge primjenjivih u trenutačnom tarifnom razdoblju i tarifnom razdoblju za koje se informacije objavljuju; 2. procijenjene razlike u razini transportnih tarifa za istu vrstu transportne usluge primjenjivih u tarifnom razdoblju za koje se informacije objavljuju i u svakom tarifnom razdoblju u ostatku regulatornog razdoblja; (b) barem pojednostavljeni tarifni model
26(1)(e)	- ako se razmatra nuđenje pristupa fiksne zadane cijene iz članka 24. točke (b) u okviru režima s gornjom granicom cijene za postojeći kapacitet: i. predloženi indeks; ii. predloženi izračun te upotrebu prihoda iz premije za rizik; iii. interkonekcijske točke i tarifna razdoblja primjene; iv. postupak nuđenja kapaciteta na interkonekcijskoj točki na kojoj su predloženi i pristup fiksne zadane cijene i pristup promjenjive zadane cijene iz članka 24.

1. METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE PLINSKIH TRANSPORTNIH USLUGA U REPUBLICI HRVATSKOJ

1.1. Opis metodologije za utvrđivanje referentne cijene

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene je metodologija kojom se izračunavaju iznosi tarifnih stavki, odnosno cijena za ugovoreni godišnji standardni kapacitetni proizvod, kako bi operator transportnog sustava obračunom ugovorenih kapaciteta transportnog sustava ostvario odobreni iznos dozvoljenog prihoda. Rezultirajući iznosi tarifnih stavki za ugovoreni godišnji standardni kapacitet na ulaznim ili izlaznim točkama transportnog sustava predstavljaju referentne cijene.

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene je sastavni dio Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina koju donosi HERA u skladu s odredbama članka 94. Zakona o tržištu plina. Metodologijom se utvrđuju formule i elementi za izračun dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava, postupak revizije dozvoljenog prihoda, raspodjela dozvoljenog prihoda, način, elementi i kriteriji za izračun iznosa tarifnih stavki za transport plina, odnosno referentnih cijena, način i elementi za izračun rezervnih cijena te način izračuna i obračuna naknada koje primjenjuje operator transportnog sustava za transportne usluge.

Prema odredbama Metodologije, regulacija transportnih usluga temelji se na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda koji se utvrđuje za operatora transportnog sustava, uz primjenu pristupa promjenjive cijene.

Raspodjela dozvoljenog prihoda i izračun tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu, pri čemu se prihod od transportnih usluga prikuplja primjenom tarifnih stavki temeljenih na ugovorenom standardnom kapacitetnom proizvodu, bez uzimanja u obzir udaljenosti ulaznih i izlaznih točaka (princip „poštanske marke“).

Temeljem provedenih izračuna i analiza prema elementima koje predviđa Uredba 2017/460 te u skladu s provedenim javnim savjetovanjem u kojem energetske subjekti nisu imali primjedbi na predloženu vrstu metodologije, HERA donosi odluku o nastavku primjene metodologije za utvrđivanje referentne cijene za transport plina temeljene na principu poštanske marke (*engl. Postage Stamp Methodology*).

Radi specifičnosti transportnog sustava Republike Hrvatske i načina ugovaranja kapaciteta transportnog sustava od strane korisnika, metodologija „Poštanske marke“ pri određivanju tarifnih stavki za transport plina u obzir uzima iznos dozvoljenog prihoda operatora i planirani ugovoreni kapacitet ulaznih odnosno izlaznih točaka sustava, pri čemu se međusobna udaljenost ulaznih i izlaznih točaka za relevantne scenarije protoka plina pri izračunu tarifnih stavki ne uzima u obzir.

Raspodjela dozvoljenog prihoda i utvrđivanje tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu homogenih točaka, uz primjenu istih iznosa tarifnih stavki za transport plina za pojedina ulazna i izlazna mjerna mjesta iste skupine homogenih točaka, bez obzira na duljinu transportnog puta.

Konačne referentne cijene transportnih usluga izračunate primjenom elemenata utvrđenih ovom Odlukom donijet će se odlukom o iznosu tarifnih stavki za transport plina, a koju je HERA, prema odredbama iz članka 94. Zakona o tržištu plina dužna objaviti u »Narodnim novinama« i na svojim mrežnim stranicama najmanje deset dana prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava.

U Tablici 2. navedeni su ključni elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga.

Tablica 2. Pregled elemenata metodologije za utvrđivanje referentne cijene za transportne usluge

<i>Elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene</i>	
Metodologija za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga za plin	Princip poštanske marke - raspodjela dozvoljenog prihoda i izračun tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu, pri čemu se prihod od transportnih usluga prikuplja primjenom tarifnih stavki temeljenih na ugovorenom kapacitetu, bez uzimanja u obzir udaljenosti ulaznih i izlaznih točaka
Način utvrđivanja referentne cijene plinskih transportnih usluga	(i) primjena pristupa promjenjive cijene za standardne kapacitetne proizvode (ii) ulazno-izlazni model raspodjele dozvoljenog prihoda i utvrđivanja referentnih cijena za svaku godinu regulacijskog razdoblja zasebno
Faktor utjecaja na troškove transportnog sustava	Planirani ugovoreni kapacitet
Transportne usluge operatora transportnog sustava	Usluga transporta plina
Netransportne usluge operatora transportnog sustava	(i) usluga priključenja na transportni sustav ili povećanja priključnog kapaciteta; (ii) nestandardne usluge operatora transportnog sustava
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa temeljena na kapacitetu i količini plina	100% od ugovorenog kapaciteta
Naknada temeljena na količini protoka plina	Ne primjenjuju se
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa na svim ulaznim i svim izlaznim točkama sustava	60% od ulaznih točaka i 40% od izlaznih točaka transportnog sustava
Prilagodbe tarifa na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava	i. 90% popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina; ii. 100% popusta za izlaz iz transportnog sustava u sustav skladišta plina

1.2. Izmjene elemenata metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga u odnosu na Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina

Ovom Odlukom, u odnosu na važeću Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 79/20 i 36/21; dalje: Metodologija) ne mijenjanju se ključni elementi za izračun referentnih cijena, osim u dijelu prilagodbe tarifa na ulaznim točkama transportnog sustava, obzirom da se u narednom tarifnom, odnosno regulacijskom razdoblju ukida popust kod izračuna iznosa tarifne stavke za ulaz iz terminala za ukapljeni prirodni plin (dalje: UPP).

Uredbom 2017/460, osim u dijelu prilagodbe transportnih tarifa na točkama povezivanja sa sustavom skladišta plina, predviđena je i mogućnost primijeniti popust na odgovarajuće transportne tarife temeljene na kapacitetu na ulaznim točkama iz terminala za UPP te na ulazne i izlazne točke infrastrukture sagrađene radi okončavanja izoliranosti država članica u pogledu njihovih transportnih sustava za plin.

Tijekom godina trećeg regulacijskog razdoblja, za izračun referentne cijene primjenjivao se popust na tarifnu stavku za ulaz iz terminala za UPP od 15 %, čime se na ostalim ulaznim točkama transportnog sustava (ulaz iz domaće proizvodnje i ulaz na interkonekciji) nadoknađivala preostala razlika do iznosa dozvoljenog prihoda od ulaza. Obzirom da je od dana početka rada terminala za UPP zakup kapaciteta terminala bio visok te da su postojeći kapaciteti terminala za UPP značajno zakupljeni do plinske godine 2036./2037., a koji uključuju i dodatne kapacitete koji su rezultat dogradnje terminala za UPP završene u listopadu 2025. čime se dodatno povećava sigurnost opskrbe plinom Republike Hrvatske i susjednih zemalja, HERA ne nalazi opravdanost nastavka primjene ovog popusta. Osim toga, ravnomjerno raspoređivanje transportnih troškova na svim ulaznim točkama transportnog sustava može potaknuti dodatna ulaganja u domaću proizvodnju plina i omogućiti korisnicima optimalno upravljanje kratkoročnim portfeljem kapaciteta transportnog sustava te time omogućiti veću fleksibilnost i konkurentnost različitih dobavnih pravaca i energetske portfelja subjektima na tržištu plina. Konačno, ukidanjem ovog popusta u potpunosti se izbjegava bilo kakvo unakrsno subvencioniranje između korisnika koji ugovaraju ulazne kapacitete u transportni sustav.

ACER u svom zaključku na javno savjetovanje u poglavlju 5.1.5. daje osvrt na ukidanje ovog popusta s ocjenom da su razlozi za ukidanje, kao i rezultati takve primjene opravdani te ističe da Uredba 2017/460 upravo s odredbom o redovnom i obveznom petogodišnjem savjetovanju elemenata metodologije omogućuje promjenjivost svih elemenata metodologije za utvrđivanje referentne cijene, uključujući i popusta. Popusti na određene točke transportnog sustava su iznimno dozvoljeni radi ograničene i točno određene svrhe, što se u slučaju terminala za UPP i osiguravanja sigurnosti opskrbe, nakon petogodišnje primjene, visoke razine zakupljenosti kapaciteta terminala, kao i predviđene investicije u proširenje kapaciteta, ne može smatrati nužnim. Zaključno, ACER ocjenjuje da predložena metodologija s prijedlogom ukidanja popusta ne narušava prekograničnu trgovinu.

2. SAŽETI OPIS PLINSKOG TRANSPORTNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Plinski transportni sustav Republike Hrvatske u vlasništvu je i pod upravljanjem operatora transportnog sustava energetske subjekta PLINACRO d.o.o., kojem je osnivač Republika Hrvatska. PLINACRO d.o.o. djeluje kao vlasnički razdvojen i certificiran operator transportnog sustava.

Transportni sustav Republike Hrvatske sastoji se od međunarodnih, magistralnih, odvojnih i spojnih plinovoda i objekata na plinovodu te mjerno-redukcijskih stanica različitih kapaciteta.

PLINACRO d.o.o. upravlja sustavom plinovoda kojima se prirodni plin iz domaće proizvodnje (sjeverni dio kontinentalne Hrvatske i sjeverni Jadran), s terminala za UPP, iz podzemnog skladišta plina te iz uvoza, preko interkonekcija sa Slovenijom (Zabok – Rogatec) i Mađarskom (Donji Miholjac – Dravaszerdahely) preuzima u transportni sustav. Plin se iz transportnog sustava isporučuje krajnjim kupcima direktno priključenima na transportni sustav, u distribucijske sustave kojima upravlja 27 operatora distribucijskog sustava, na dvije izlazne interkonekcije te na dva priključka u funkciji izlaza plina prema podzemnim skladištima plina.

Ukupna duljina plinovoda plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj na kraju 2024. godine iznosila je 2.544 km, od čega je:

- 17 km plinovoda maksimalnog radnog tlaka 100 bar, promjera od DN 800 mm,
- 954 km plinovoda radnog tlaka 75 bar, promjera od DN 200 do DN 800 mm i
- 1.573 km plinovoda radnog tlaka 50 bar, promjera od DN 80 do 500 mm.

Plin se u transportni sustav može preuzimati na devet ulazno mjernih stanica (dalje: UMS), od kojih su četiri ulazno mjerne stanice na spojevima s postrojenjima za proizvodnju prirodnog plina, dvije interkonekcijske mjerne stanice na spojevima s transportnim sustavima Slovenije i Mađarske, dvije

ulazno-izlazne mjerne stanice na spoju s podzemnim skladištima plina te jedna ulazna mjerna stanica na spoju s terminalom za UPP.

Za naredno regulacijsko razdoblje, PLINACRO d.o.o. planira dovršetak započetih investicija u okviru programa diverzifikacije opskrbe i učinkovitosti transportnog sustava, odnosno plinovoda Zlobin-Bosiljevo DN800/100 bar, Bosiljevo-Sisak DN800/100 bar, Sisak-Kozarac DN800/100 bar i Lučko-Zabok DN700/75, nakon čije će se izgradnje i stavljanja u uporabu 2026. godine na UMS Omišalj omogućiti prihvat 700.000 m³/h plina s terminala za UPP i transport plina prema Mađarskoj i Sloveniji. Realizacijom navedenih projekata predviđeno je povećanje maksimalnog satnog kapaciteta na interkonekciji s Mađarskom do 459.600 m³/h, a na interkonekciji sa Slovenijom do 170.000 m³/h.

Za navedene investicije Vlada Republike Hrvatske je 2. siječnja 2025. donijela Odluku o proglašenju projekta »Prateća infrastruktura za strateški investicijski projekt LNG Terminal« strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 2/25), obzirom da je Europsko vijeće odobrilo financiranje putem programa nacionalnog oporavka i otpornosti (eng. *REPowerEU*) te je za PLINACRO d.o.o. osigurano 534 milijuna eura za izgradnju navedenih plinovoda kojima će se plin s terminala za UPP na Krku transportirati prema Sloveniji i Mađarskoj i drugim zemljama jugoistočne Europe

U dokumentu javnog savjetovanja detaljno su navedene karakteristike hrvatskog plinskog transportnog sustava, strukturni prikazi transportne mreže sa specifikacijom ulaznih i izlaznih točaka te prikaz točaka koje su objedinjene za potrebe izračuna prijedloga metodologije.

3. INFORMACIJE O TRANSPORTNIM I NETRANSPORTNIM USLUGAMA

3.1. Transportne usluge

Prema članku 4. Uredbe 2017/460 usluga se smatra transportnom ukoliko su kumulativno ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- a) troškovi usluge uzrokovani su faktorima koji utječu na troškove za tehnički i predviđeni ugovoreni kapacitet i udaljenost, i
- b) troškovi usluge povezani su s ulaganjem u infrastrukturu koja je dio regulirane imovine za pružanje transportnih usluga te s radom te infrastrukture.

Ukoliko neki od navedenih kriterija iz točaka a) i b) nije ispunjen, HERA uslugu može svrstati u transportnu ili netransportnu uslugu.

Prihod od transportnih usluga prvenstveno se ostvaruje temeljem tarifa za ugovoreni kapacitet, a dio prihoda moguće je iznimno i uz odobrenje nacionalnog regulatornog tijela, ubirati transportnim tarifama temeljenima na protoku plina, odnosno količini plina.

PLINACRO d.o.o. primjenjuje tarife temeljene na ugovorenom kapacitetu radi primjene što jednostavnije metodologije usmjerene prema stabilnom ostvarivanju prihoda te bez rizika povezanih s korištenjem ugovorenog kapaciteta. Za naredno regulacijsko razdoblje 2026.-2030. zadržava se ugovoreni kapacitet transportnog sustava kao jedina transportna usluga na koju će se primijeniti transportne tarife.

Usluga transporta plina obuhvaća ugovaranje kapaciteta transportnog sustava na svim ulazima i izlazima u Republici Hrvatskoj, i to kao:

- godišnji standardni kapacitetni proizvodi - određeni iznos kapaciteta za sve plinske dane u određenoj plinskoj godini (počevši od 1. listopada),
- tromjesečni standardni kapacitetni proizvod - određeni iznos kapaciteta za sve plinske dane u određenom tromjesečju (počevši od 1. listopada, 1. siječnja, 1. travnja ili 1. srpnja),
- mjesečni standardni kapacitetni proizvod - određeni iznos kapaciteta za sve plinske dane u određenom mjesecu (počevši od 1. dana svakog mjeseca),
- dnevni standardni kapacitetni proizvod - određeni iznos kapaciteta za jedan plinski dan,
- unutar dnevnog standardni kapacitetni proizvod - određeni iznos kapaciteta za određeno razdoblje unutar jednog plinskog dana (počevši od određenog sata unutar plinskog dana do kraja tog plinskog dana).

Standardne kapacitetne proizvode operator nudi za stalni i prekidivi kapacitet. Prekidivi kapacitet operator nudi na ulazima u transportni sustav i izlazima iz transportnog sustava na kojima nema slobodnog stalnog kapaciteta ili na kojima tehnički uvjeti transportnog sustava ne omogućuju ponudu stalnog kapaciteta.

Ugovaranje transportnih kapaciteta provodi se u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) br. 2017/459 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 984/2013 (Uredba CAM) i Mrežnih pravila transportnog sustava („Narodne novine“, broj 50/18, 31/19, 89/19, 36/20, 106/21, 58/22 i 9/24; dalje: Mrežna pravila) te operator transportnog sustava nudi mogućnost ugovaranja svih standardnih kapacitetnih proizvoda na svim točkama transportnog sustava.

Standardni kapacitetni proizvod iskazuje se u jedinici energije kWh/dan i kWh/h, pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti plina iskazanoj pri normalnim uvjetima.

3.2. Netransportne usluge

Operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. osim usluge transporta plina, pruža i sljedeće usluge u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina i Mrežnim pravilima:

- (i) uslugu priključenja na transportni sustav i povećanja priključnog kapaciteta, i
- (ii) nestandardne usluge.

Zakonom o tržištu plina propisan je okvir obuhvata regulacije ovih usluga, i to na način da se člankom 80. Zakona propisuju uvjeti priključenja na transportni sustav te se jasno ističe da troškove nastale priključenjem na transportni sustav i održavanjem priključka snosi kupac na čiji je zahtjev priključak izgrađen te da takav trošak ne može biti uključen u iznos tarifnih stavki za transport plina.

Usluge priključenja na transportni sustav i povećanja priključnog kapaciteta te nestandardne usluge, budući da se obavljaju na zahtjev korisnika, a troškovi tih usluga nisu povezani s ulaganjem u infrastrukturu koja je dio regulirane imovine za pružanje transportnih usluga, klasificiraju se kao netransportne usluge.

Njihov obuhvat i način obračuna reguliran je zasebnim podzakonskim aktima – Metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 48/18) te Metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvati i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom („Narodne novine“, broj 48/18, 25/19, 134/21 i 9/22). Navedenim aktima uređen je regulatorni okvir kako bi se prihvati iz netransportnih usluga prikupljali naknadama koje odgovaraju ostvarenim troškovima, čime se ostvaruje da su iste

nediskriminirajuće, objektivne i transparentne, a time i usklađene sa zahtjevima iz članka 4. Uredbe 2017/460.

Metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom, određuje se struktura cjenika nestandardnih usluga, način, elementi i kriteriji za izračun cijene nestandardnih usluga, način izračuna prosječne cijene radnog sata, broj radnik-sati potrebnih za izvršenje pojedine nestandardne usluge te donošenje, objava i primjena cjenika nestandardnih usluga.

Cijena za svaku od nestandardnih usluga računa se kao umnožak broja radnik-sati utvrđenog prema Metodologiji za sve pružatelje nestandardnih usluga i prosječne cijene radnog sata utvrđene od strane HERA-e za regulacijsko razdoblje.

Prosječna cijena radnog sata utvrđuje se za sve godine regulacijskog razdoblja, posebno za svakog pružatelja nestandardnih usluga, a za operatora transportnog sustava utvrđuje prema sljedećoj formuli:

$$PC_{RR}^{OTS} = \frac{TO_{T-2}^{OTS}}{GF_{T-2} \times BR_{T-2}^{OTS}} \times (1 + CPI_{RR})$$

gdje je:

PC_{RR}^{OTS} - prosječna cijena radnog sata operatora transportnog sustava za regulacijsko razdoblje,

TO_{T-2}^{OTS} - trošak osiguravanja radnih uvjeta operatora transportnog sustava u godini T-2,

GF_{T-2} - godišnji fond radnih sati ne uključujući sate praznika za godinu T-2,

BR_{T-2}^{OTS} - broj radnika zaposlenih kod operatora transportnog sustava na dan 31. prosinca godine T-2,

CPI_{RR} - planirani prosječni indeks potrošačkih cijena za regulacijsko razdoblje.

Trošak osiguravanja radnih uvjeta utvrđuje se na temelju udjela pojedinih opravdanih troškova poslovanja i amortizacije reguliranih sredstava operatora transportnog sustava ostvarenih u godini T-2.

U trenutnom regulacijskom razdoblju operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. obračunava nestandardne usluge korisnicima transportnog sustava u skladu s Odlukom o cjeniku nestandardnih usluga operatora transportnog sustava („Narodne novine“, broj 108/22). Prema navedenoj Odluci, prosječna cijena radnog sata operatora transportnog sustava za treće regulacijsko razdoblje 1. listopada 2022. – 31. prosinca 2025. utvrđena je u iznosu od 190,00 HRK/h (25,22 EUR/h) bez PDV-a, a nova cijena primjenjiva za naredno regulacijsko razdoblje 2026.–2030. utvrdit će se novom odlukom temeljem ostvarenih operativnih troškova i amortizacije iz 2024. godine.

Metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta određuju se kategorije priključaka na plinski distribucijski ili transportni sustav, grupe složenosti radova, način, elementi i kriteriji za izračun naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta te postupak donošenje, objava i primjena naknade za priključenje.

Naknada za priključenje na transportni sustav sastoji se od troška za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu i troška izvedbe priključka na transportni sustav te je istu dužan platiti investitor priključka.

Elementi za utvrđivanje troška za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta u transportnom sustavu utvrđuju se elaboratom prema propisanim odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava te je

povezani trošak za izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta jednak trošku gradnje novih dijelova transportnog sustava koji je utvrđen takvim elaboratom.

Trošak izvedbe priključka na transportni sustav sastoji se od troška pripremno-završnih radova i troška građenja priključka, a ovisi o kategoriji priključka i složenosti radova te potrebnom broju radnih sati za izvođenje takvih radova, a izračunava se temeljem utvrđene jedinične cijene radnog sata radnika koji izvodi radove pojedine grupe složenosti.

Trošak pripremno-završnih radova za regulacijsko razdoblje utvrđuje se prema formuli:

$$TG = B_{rs} \times JC_{rs}$$

gdje je:

- TG – trošak pripremno-završnih radova za pojedinu grupu složenosti radova,
- B_{rs} – potrebni broj radnih sati za izvođenje radova pojedine grupe složenosti radova,
- JC_{rs} – jedinična cijena radnog sata radnika koji izvodi radove pojedine grupe složenosti.

Za svaku od grupa složenosti radova jedinična cijena radnog sata utvrđuje se za regulacijsko razdoblje prema sljedećoj formuli:

$$JC_{rs} = PC_{rs} \times k_{kp} \times k_{sr}$$

gdje je:

- JC_{rs} – jedinična cijena radnog sata radnika koji izvodi radove pojedine grupe složenosti,
- PC_{rs} – prosječna cijena radnog sata,
- k_{kp} – koeficijent kategorije priključka,
- k_{sr} – koeficijent složenosti radova.

Prosječnu cijenu radnog sata utvrđuje i objavljuje HERA za svako regulacijsko razdoblje sukladno odredbama Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom.

U trenutnom regulacijskom razdoblju operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. naknadu za priključenje u dijelu troška pripremno-završnih radova obračunava u skladu s Odlukom o naknadi za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 108/22).

Iz opisanih metodologija i izračuna proizlazi da naknade za navedene netransportne usluge odražavaju stvarne troškove nuđenja takvih usluga, a planirani prihodi od navedenih usluga se u postupku izračuna transportnih tarifa za regulacijsko razdoblje izuzimaju iz ukupnog iznosa dozvoljenih prihoda, kako preko evidentiranih stavki troškova uključenih u operative troškove poslovanja kao jedne od sastavnica dozvoljenog prihoda operatora, ne bi došlo do unakrsnog subvencioniranja ovih usluga od strane korisnika transportnog sustava kojima se obračunavaju transportne tarife.

Planirani dozvoljeni prihod operatora transportnog sustava se izračunava prema sljedećoj formuli, iz koje je razvidno da su svi prihodi koji se ostvare od netransportnih usluga izuzeti iz izračuna dozvoljenog prihoda, kao odbitne stavke:

$$DP_t^P = OPEX_t^P + A_t^P + PRO_t^P + PV\delta_t - (P_{PRIK}^P + P_{NU}^P + P_{OST}^P)$$

gdje je:

- DP_t^P – planirani dozvoljeni prihod u regulacijskoj godini t,

- $OPEX_t^P$ - planirani operativni troškovi poslovanja u regulacijskoj godini t ,
- A_t^P - planirana amortizacija reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t ,
- PRO_t^P - planirani prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t ,
- $PV\delta_t$ - dio razlike između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda u godini $T-1$ i u prethodnim godinama regulacijskog razdoblja iskazan u regulacijskoj godini t ,
- $P_{PRIK}^P_t$ - planirani prihodi od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta u regulacijskoj godini t ,
- $P_{NU}^P_t$ - planirani prihodi od nestandardnih usluga u regulacijskoj godini t ,
- $P_{OST}^P_t$ - planirani ostali poslovni prihodi koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora transportnog sustava.

Temeljem analize javnog savjetovanja, preporuka ACER-a je da HERA u konačnoj odluci detaljnije opiše metodologije i način izračuna prihoda od netransportnih usluga, stoga su ovom Odlukom uključene osnovne informacije o načinu utvrđivanja naknada za netransportne usluge. Donošenje zasebnih metodologija za transportne i netransportne usluge propisano je odredbama članka 94. Zakona o tržištu plina, stoga su sveobuhvatne informacije i način izračuna netransportnih usluga obuhvaćene prethodno navedenom Metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvati i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom te Metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta.

3.3. Informacije o dozvoljenom prihodu operatora za transportne usluge te raspodjela dozvoljenih prihoda

Prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina planirani dozvoljeni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja operatora koji se ostvaruju pri obavljanju energetske djelatnosti transporta plina i osigurati prinos od reguliranih sredstava te se za pojedinu regulacijsku godinu sastoji od:

- planiranih operativnih troškova poslovanja,
- planirane amortizacije reguliranih sredstava,
- planiranog prinosa od reguliranih sredstava.

Tako dobiveni iznos dozvoljenog prihoda umanjuje se za planirane netransportne prihode, odnosno za prihode od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta te planirane prihode od nestandardnih usluga, za koje se iznosi naknada donose prema zasebnim metodologijama, kao i za planirane ostale poslovne prihode, koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora. Po isteku regulacijskog razdoblja provodi se i usklađenje prihoda (redovna revizija prihoda), koje predstavlja korekcijski mehanizam, zbog mogućih odstupanja ostvarenih u odnosu na procijenjene ulazne parametre za izračun dozvoljenog prihoda. Za utvrđenu razliku između ostvarenih prihoda u regulacijskom razdoblju i revidiranih dozvoljenih prihoda za to regulacijsko razdoblje, uvećava se ili umanjuje planirani dozvoljeni prihod za naredno regulacijsko razdoblje.

HERA je za tekuće, treće regulacijsko razdoblje, u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, u sklopu određivanja planiranog prinosa i planirane amortizacije od reguliranih sredstava kao elemenata za izračun dozvoljenog prihoda provela analizu ekonomske efikasnosti reguliranih sredstava operatora transportnog sustava PLINACRO d.o.o. Kao ključni parametar ekonomske opravdanosti uloženi sredstava u dugotrajnu imovinu primijenjena je

iskorištenost ugovorenih kapaciteta transportnog sustava temeljem koje je određen opravdani iznos amortizacije i prinosa od reguliranih sredstava u izračunu dozvoljenog prihoda.

Kao pokazatelj iskorištenosti kapaciteta transportnog sustava primijenjena je iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava koja je izračunata korištenjem ostvarenih elemenata maksimalne iskorištenosti kapaciteta, ugovorenih kapaciteta i tehničkih kapaciteta izlaza iz transportnog sustava u prethodnim godinama, a zatim je planirana iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava za naredne godine projicirana prema planiranim ugovorenim kapacitetima i tehničkim kapacitetima svih izlaza iz transportnog sustava.

Operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. za 2026. godinu, kao prvu godinu narednog regulacijskog razdoblja predviđa planirani ukupni dozvoljeni prihod u iznosu od 78,2 milijuna eura, odnosno povećanje dozvoljenog prihoda za 23,8 milijuna eura u odnosu na odobreni prihod za 2025., kojeg je HERA odredila u 2020. godini, temeljem Odluke o odbijanju zahtjeva za redovnu reviziju drugog regulacijskog razdoblja 2017.-2020. i određivanju iznosa tarifnih stavki za transport plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025. energetskom subjektu PLINACRO d.o.o., Zagreb, Klasa: 310-45/20-02/65, Urbroj: 371-04-20-10, od 28. prosinca 2020. (dalje: Odluka za treće regulacijsko razdoblje). Ovo povećanje operator predviđa radi usklađivanja operativnih troškova sa stvarnim ostvarenjem, uključivanjem novih investicija u regulatorna sredstva i uz primjenu parametara ekonomske efikasnosti i iskorištenosti kapaciteta transportnog sustava koje ne rezultira smanjenjem opravdane vrijednosti amortizacije i prinosa u dozvoljenom prihodu.

Temeljem analize javnog savjetovanja, preporuka ACER-a je da HERA, kod primjene ekonomske efikasnosti i određivanja dozvoljenog prihoda za godine narednog, četvrtog regulacijskog razdoblja, vodi računa da iznosi tarifnih stavki za transport plina odražavaju stvarno nastale troškove, uključujući i odgovarajući povrat ulaganja operatora, u mjeri u kojoj takvi troškovi odgovaraju troškovima učinkovitog i strukturno usporedivog operatora sustava. Kao smjernicu za navedenu preporuku, ACER je ukazao na obveznu provedbu usporedbe učinkovitosti između operatora transportnih sustava, kako je propisano člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1789 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o unutarnjem tržištu plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, o izmjeni uredbi (EU) br.1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 i (EU) 2022/869 i Odluke (EU) 2017/684 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 715/2009 (preinaka) (dalje: Uredba 2024/1789), a čiji se rezultati očekuju u 2027. godini.

Napominje se, kako su za izračun indikativnih iznosa dozvoljenih prihoda prikazanih u Tablici 3., projiciranih od strane operatora PLINACRO d.o.o., korišteni iznosi tehničkih kapaciteta transportnog sustava, kao i ostalih Metodologijom propisanih elemenata utvrđivanja opravdane vrijednosti dugotrajne materijalne imovine analizom ekonomske efikasnosti, koji su rezultirali razinom planirane iskorištenosti kapaciteta koja, primjenom propisane formule Metodologijom, ne umanjuje vrijednost dugotrajne materijalne imovine operatora. Za utvrđivanje konačnih referentnih cijena transportnih usluga za naredno regulacijsko razdoblje 2026.-2030., u skladu s Metodologijom, HERA će razmotriti opravdanost projiciranih elemenata analize ekonomske efikasnosti korištenih za izračun indikativnih iznosa dozvoljenih prihoda, kao i uzeti u obzir ažurirane projekcije planiranih ugovorenih kapaciteta.

Nadalje, Uredba 2017/460 u članku 8. stavku 1. nalaže da se prilikom izračuna tarifa primjenom CWD metodologije (eng. *Capacity Weighted Distance – CWD*) primijeni omjer prihoda prikupljenih od svih ulaza i izlaza u omjeru od 50:50, no takav omjer nije propisan kao obveza konačne predložene metodologije.

Uzevši u obzir da izabrana metodologija za utvrđivanje transportnih tarifa kao jedan od ciljeva ima osigurati nediskriminiranje i sprječavanje neopravdanog subvencioniranja između različitih korisnika

sustava, HERA smatra opravdanim nastaviti primjenjivati trenutni omjer raspodjele od 60:40, a isto se dokazuje i nižim iznosom indeksa raspodjele troškova CAA u odnosu na omjer 50:50.

Ovakvom raspodjelom prihoda, koja se temelji isključivo na ugovorenom kapacitetu, neovisno o transportiranoj količini plina, uz ukidanje popusta na ulaznoj točki iz terminala za ukapljeni prirodni plin, koji je bio u primjeni u posljednjih pet godina, značajno se umanjuje rizik unakrsnog subvencioniranja od strane ostalih korisnika sustava, što se mjeri upravo rezultatima indeksa raspodjele troškova CAA.

U Tablici 3. u nastavku također je prikazana i raspodjela dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava na prihod od ulaznih i izlaznih točaka, za razdoblje 2026. - 2030.

Tablica 3. Planirani dozvoljeni prihod operatora transportnog sustava koji se ostvaruje temeljem indikativnih iznosa tarifnih stavki te raspodjela dozvoljenog prihoda, za godine 2026.-2030.

u 000 EUR	4. regulacijsko/tarifno razdoblje				
	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Ukupni projicirani dozvoljeni prihod (DP) u regulacijskoj godini (EUR)	78.193	78.718	79.245	79.777	80.312
Udio DP na temelju tarifne stavke za kapacitet (%)	100%	100%	100%	100%	100%
Udio DP na temelju tarifne stavke za količinu plina (%)	0%	0%	0%	0%	0%
Udio DP na ulazima (%)	60%	60%	60%	60%	60%
Udio DP na izlazima (%)	40%	40%	40%	40%	40%
DP na ulazima (EUR)	46.916	47.231	47.547	47.866	48.187
DP na izlazima (EUR)	31.277	31.487	31.698	31.911	32.125

Iznos dozvoljenog prihoda za 2025. godinu, kao posljednju godinu tekućeg regulacijskog razdoblja, utvrđen je Odlukom za treće regulacijsko razdoblje, u iznosu od 54.391.927 EUR, uz omjer raspodjele prihoda od 60% od ulaznih točaka sustava i 40% od izlaznih točaka sustava.

Udio prihoda koji se očekuje ostvariti od svih ulaza u sustav za 2026. godinu iznosi 46,9 milijuna eura (60%), dok se na izlazima očekuje ostvariti prihode od 31,3 milijuna eura prihoda (40%).

U pogledu omjera kapacitetnog i robnog, u skladu s odredbama članka 4. stavka 3. Uredbe 2017/460, ukupni dozvoljeni prihodi operator će i u narednom regulacijskom razdoblju ostvariti isključivo od prodaje standardnih kapacitetnih proizvoda. Slijedom toga, omjer kapacitetnog i robnog prihoda u narednom regulacijskom razdoblju iznosi 100% : 0%.

Dozvoljeni prihodi u ukupnom iznosu odnose se na prihode koje operator ostvari od prodaje kratkoročnih i dugoročnih kapaciteta transportnog sustava.

Operator transportnog sustava postupak ugovaranja kapaciteta provodi u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) 2017/459 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br.

984/2013 te nudi mogućnost ugovaranja svih predviđenih standardnih kapacitetnih proizvoda na svim točkama transportnog sustava.

HERA je u javnom savjetovanju analizirala i rezultate u slučaju primjene jednakog omjera raspodjele prihoda od ulaza i izlaza, no rezultati su ukazali da takva raspodjela ne zadovoljava uvjete alokacije troškova unutar propisane razine od 10 %. Na predloženi omjer raspodjele prihoda sudionici javne rasprave u javnom savjetovanju nisu imali primjedbi.

Slijedom svega navedenog, ocjenjuje se da je opravdano zadržati istu raspodjelu prihoda na ulaze i izlaze kao i u trenutnom razdoblju.

3.4. Homogene skupine točaka transportnog sustava

Člankom 6. Uredbe 2017/460 propisana je primjena iste metodologije za utvrđivanje referentne cijene na svim ulaznim i izlaznim točkama nekog ulazno-izlaznog sustava.

Prema definiciji iz Uredbe 2017/460 homogene skupine točaka obuhvaćaju skupinu sastavljenu od jedne od sljedećih vrsta ulazno-izlaznih točaka transportnog sustava, a koje je moguće uključiti u homogenu skupinu radi ujednačavanja tarifa za sve točke takve skupine: ulazne interkonekcijske točke, izlazne interkonekcijske točke, domaće ulazne točke, domaće izlazne točke, ulazne točke u skladišta plina, izlazne točke iz skladišta plina, ulazne točke u terminal za UPP, izlazne točke iz terminala za UPP i ulazne točke iz proizvodnih postrojenja.

Slijedom navedenog, za primjenu metodologije prema principu „poštanske marke“ u transportnom sustavu Republike Hrvatske zadržavaju se homogene skupine točaka utvrđene važećom Metodologijom, te se za iste utvrđuju i tarifne stavke kako je specificirano u Tablici 4., a čime se osigurava dosljednost u regulaciji energetske djelatnosti transporta plina.

Budući da se na izlazima iz transportnog sustava prema skladištu plina primjenjuje popust od 100% kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za transport plina u skladište i iz njega, za tu izlaznu točku ne određuje se tarifna stavka.

Tablica 4. Homogene skupine točaka transportnog sustava u Republici Hrvatskoj i pripadajuće oznake tarifnih stavki

<i>Skupina ulaza/izlaza</i>	<i>Oznaka tarifne stavke</i>
Skupine ulaza u transportni sustav	
Ulaz na interkonekciji (kWh/dan)	$T_{U,IN}$
Ulaz iz proizvodnje (kWh/dan)	$T_{U,PR}$
Ulaz iz sustava skladišta plina (kWh/dan)	$T_{U,SK}$
Ulaz iz terminala za ukapljeni prirodni plin (kWh/dan)	$T_{U,UPP}$
Skupine izlaza iz transportnog sustava	
Izlaz na interkonekciji (kWh/dan)	$T_{I,IN}$
Izlaz u Hrvatskoj (kWh/dan)	$T_{I,HR}$

3.5. Planirani ugovoreni kapaciteti transportnog sustava za razdoblje 2026. – 2030.

Planirani ugovoreni kapaciteti homogenih skupina ulaznih i izlaznih točaka transportnog sustava za razdoblje 2026.-2030. koje ulaze u izračun indikativnih tarifa za naredno regulacijsko razdoblje temelje se na sljedećim pretpostavkama:

- planirani ugovoreni kapacitet ulaza iz terminala za UPP uvećava se radi povećanja maksimalnog kapaciteta uplinjavanja terminala, čime se u 2026. godini planira ugovoreni kapacitet u iznosu od 103.589 MWh/d te u iznosu od 145.025 MWh/d za 2027. godinu. Ujedno se planira da ovaj ulaz u potpunosti dominira u dobavnom lancu, čime se u narednom regulacijskom razdoblju ne očekuje značajniji uvoz plina putem interkonekcija;
- ulaz iz proizvodnje planira se u nešto višim iznosima u razdoblju 2026.-2028. u odnosu na 2025. godinu, radi eksploatacije novih proizvodnih polja na kopnu, no sa silaznim trendom u regulacijskom razdoblju;
- planirani ugovoreni kapacitet ulaza iz skladišta plina planira se u jednakim iznosima od 34.853 MWh/d za sve godine narednog regulacijskog razdoblja;
- planirani ugovoreni kapacitet na izlazima na interkonekcijama planira se uvećati obzirom na porast tehničkog kapaciteta, i to od 2027. godine, na način da se planira ugovaranje 16.079 MWh/d na izlazu Rogatec prema Sloveniji i 40.864 MWh/d na izlazu Donji Miholjac prema Mađarskoj;
- izlazi u Hrvatskoj se u 2026. očekuju u iznosu od 104.133 MWh/dan, prema ostvarenim ugovorenim kapacitetima u prethodne dvije godine, i uz porast ugovaranja od strane krajnjih kupaca na transportnom sustavu od 18.000 MWh.

Planirani ugovoreni kapaciteti po homogenim skupinama točaka transportnog sustava, korišteni za izračun indikativnih referentnih cijena za razdoblje 2026. - 2030. iz javnog savjetovanja, prikazani su u Tablici 5.

Tablica 5. Planirani ugovoreni kapaciteti na homogenim skupinama ulaznih i izlaznih točaka transportnog sustava za razdoblje 2026.-2030.

Planirani ugovoreni kapaciteti na ulazno/izlaznim točkama	4. regulacijsko/tarifno razdoblje				
	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Ulaz na interkonekciji	0	0	0	0	0
Ulaz iz proizvodnje	16.392.420	16.051.706	15.436.224	12.124.552	10.737.891
Ulaz iz sustava skladišta plina	34.852.485	34.852.485	34.852.485	34.852.485	34.852.485
Ulaz iz terminala za UPP	103.588.625	145.024.076	145.024.076	145.024.076	145.024.076
Izlaz u Hrvatskoj	15.848.146	56.942.882	56.327.401	53.015.728	51.629.067
Izlaz na interkonekciji	104.132.899	104.132.899	104.132.899	104.132.899	104.132.899

U dokumentu analize javnog savjetovanja ACER preporučuje da HERA u sklopu donošenja ove Odluke detaljnije pojasni način na koji su kratkoročni kapaciteti uzeti u obzir pri izračunu referentnih cijena, i povezane rezultate procjene raspodjele troškova (CAA). U Tablici 5. prikazani su planirani ugovoreni kapaciteti korišteni za izračun indikativnih referentnih cijena za razdoblje 2026. - 2030., a koji su za svaki pojedini ulaz i izlaz izračunati kao zbroj planiranih ugovorenih kapaciteta na godišnjoj razini, ali i kapaciteta na tromjesečnoj te na mjesečnoj razini svedenih na godišnju razinu, kako bi

izračun referentnih cijena odražavao sveukupnost korištenja kapaciteta i prihoda koje operator ostvaruje od zakupa kapaciteta. Ovim pristupom osiguralo se raspolaganje objektivnim i usporedivim rezultatima CAA analize u obje simulirane metodologije (CWD i „Poštanska marka“), a koji nisu pod utjecajem različitih načina optimizacije ugovaranja kapaciteta (godišnji i negodišnji) na ulazima u odnosu na izlaze iz transportnog sustava.

Za izračun indikativnih referentnih cijena primijenjen je koeficijent ($k_{PG,kap}$) koji odražava udio prihoda od ugovorenog stalnog kapaciteta na godišnjoj, tromjesečnoj i mjesečnoj razini, a koji prema projekciji kapaciteta iznosi 0,9. Razlika do ukupnog iznosa dozvoljenog prihoda ima se prikupiti od ugovaranja negodišnjih standardnih kapacitetnih proizvoda na dnevnoj i unutarnevnoj razini, uz primjenu multiplikatora i sezonskih faktora.

Za utvrđivanje konačnih referentnih cijena transportnih usluga za naredno regulacijsko razdoblje 2026.-2030., u skladu s Metodologijom, HERA će primijeniti koeficijent ($k_{PG,kap}$) koji odražava udio prihoda od ugovorenog stalnog kapaciteta na godišnjoj razini, dok će se razlika do ukupnog iznosa dozvoljenog prihoda planirati prikupiti od ugovaranja svih negodišnjih standardnih kapacitetnih proizvoda, uz primjenu multiplikatora i sezonskih faktora. Za tekuće regulacijsko razdoblje 2021.-2025. referentne cijene izračunate su primjenom koeficijenta ($k_{PG,kap}$) u iznosu 0,76.

4. OBRAZLOŽENJE UZ ODABIR ELEMENATA METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE TRANSPORTNIH USLUGA

Raspodjela dozvoljenog prihoda i utvrđivanje tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu homogenih točaka, pri čemu se primjenjuju isti iznosi tarifnih stavki za transport plina za pojedina ulazna i izlazna mjerna mjesta iste skupine homogenih točaka, bez obzira na duljinu transportnog puta – prema principu „poštanske marke“.

Ključne odrednice navedene metodologije očituju se u sljedećem:

- transparentnost u primjeni;
- jednostavnost izračuna referentnih cijena primjenom manjeg broja ulaznih parametara - dozvoljenog prihoda operatora, omjera raspodjele prihoda na ulaze i izlaze te očekivanih godišnjih iznosa ugovorenih kapaciteta po pojedinoj homogenoj točki transportnog sustava;
- korisnicima se omogućuje da sami dobiju isti izračun referentnih cijena za tekuće i buduća tarifna razdoblja;
- točnije projekcije budućih kretanja cijena obzirom da metodologija u izračun ne uzima udaljenost izlaza od ulaza kao faktor koji bi utjecao na troškove transporta, što bi posljedično otežalo izračun radi praćenja novih investicija operatora kojima se mijenja duljina transportne mreže, budući da bi uvođenje nove točke u sustav ili izmjena udaljenosti između postojećih točaka transportnog sustava zahtijevala ponovni izračun tarifa za sve točke transportnog sustava;
- nediskriminacija pojedinih korisnika sustava primjenom homogenizacije, čime korisnici za pojedinu uslugu snose jednaku naknadu;
- poticanje dugoročnih investicija u energetske sektor radi jasnih i poznatih okvira regulacije za narednih pet godina;
- smanjenje energetskog siromaštva i poticanje gospodarskog napretka slabije razvijenih i udaljenijih krajeva Republike Hrvatske u odnosu na ulazne točke u transportni sustav;
- zaštita kupaca plina i izbjegavanje cjenovne diskriminacije korisnika sustava naseljenih u krajevima udaljenim od ulaznih točaka u sustav;

- primjenom principa poštanske marke umanjuje se količinski rizik povezan s transportom plina preko ulazno-izlaznog sustava, na način da takav rizik ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava;
- svi korisnici transportnog sustava proporcionalno ostvaruju prednosti od promjena cijene transporta uslijed promjene razine ugovorenih kapaciteta;
- investicije u transportni sustav snose jednako svi korisnici sustava, neovisno o njihovoj lokaciji, obzirom da posredno svi korisnici ostvaruju pozitivan utjecaj od povećanja korištenja transportnog sustava;
- u trenutnom regulacijskom razdoblju metodologija je pridonijela osiguravanju sigurnosti opskrbe prirodnim plinom u Republici Hrvatskoj i susjednim državama članicama radi značajnog korištenja terminala za UPP i izvoza plina u susjedne zemlje.

Stoga, HERA metodologiju „poštanske marke“, radi prethodno navedenih odrednica, smatra najprihvatljivijom za primjenu u hrvatskom transportnom sustavu. U prilog izboru metodologije važno je napomenuti i da energetski subjekti tijekom provedenog javnog savjetovanja nisu imali primjedbi na prijedlog vrste metodologije. Nadalje, primjenom iste osigurava se dosljednost u regulaciji, s obzirom da se ista metoda alokacije dozvoljenog prihoda primjenjuje i važećom Metodologijom. Dodatno, ACER je u analizi javnog savjetovanja samu metodologiju i njene elemente ocijenio kao potpuno usklađene sa zahtjevima iz članka 7. Uredbe 2017/460, pri čemu je i u usporedbi s referentnom metodologijom na temelju udaljenosti ponderirane kapacitetom (*engl. Capacity Weighted Distance*, dalje: CWD metodologija) predložena metodologija rezultirala potrebnom razinom odražavanja stvarnih troškova sustava.

Kako bi korisnici imali mogućnost izračuna indikativnih transportnih tarifa za naredno regulacijsko/tarifno razdoblje 2026.-2030., HERA je kao element javnog savjetovanja na svojoj internetskoj stranici objavila *Pojednostavljeni tarifni model prema Uredbi 2017/460*, a u kojemu korisnici mogu unositi vlastite procjene određenih parametara i temeljem istih izračunati odgovarajuće tarife.

Za 2025. godinu, odnosno zadnju godinu tekućeg, trećeg regulacijskog razdoblja, koristi se tarifni kalkulator izrađen temeljem važeće Metodologije i Odluke o iznosu tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 108/22), kojega je operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. razvio unutar SUKAP sustava, a dostupan je na sljedećoj poveznici: <http://www.sukap.plinacro.hr>.

Obzirom da ova Odluka sadrži iznose indikativnih tarifa, HERA će konačne iznose referentnih cijena, odnosno tarifnih stavki za transport plina te povezane informacije za godine narednog regulacijskog/tarifnog razdoblja 2026.-2030. objaviti zasebnom odlukom, a u skladu s rokovima iz članka 94. Zakona o tržištu plina.

4.1. Prilagodbe transportnih tarifa na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava

Uredba 2017/460 predviđa isključivo popuste na ulaznim i izlaznim točkama sustava skladišta plina te na ulaznim točkama iz terminala za UPP.

O navedenim prilagodbama transportnih tarifa HERA donosi zasebnu odluku, pri čemu su za potrebe izračuna indikativnih referentnih iznosa tarifnih stavki za transport plina u ovoj Odluci, primijenjeni sljedeći iznosi popusta:

- 90% popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina,
- 100% popusta za izlaz iz transportnog sustava i ulaz plina u sustav skladišta plina, kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za transport plina u skladište plina i iz njega.

Ukida se popust od 15 % na tarifnu stavku za ulaz iz terminala za UPP, a koji je bio u primjeni u proteklom petogodišnjem regulacijskom razdoblju.

Obzirom da je od dana početka rada terminala za UPP zakup kapaciteta terminala bio visok te da su postojeći kapaciteti terminala za UPP značajno zakupljeni do plinske godine 2036./2037., a koji uključuju i dodatne kapacitete koji su rezultat dogradnje terminala za UPP završene u listopadu 2025. čime se dodatno povećava sigurnost opskrbe plinom Republike Hrvatske i susjednih zemalja, HERA ne nalazi opravdanost nastavka primjene ovog popusta. Osim toga, ravnomjerno raspoređivanje transportnih troškova na svim ulaznim točkama transportnog sustava može potaknuti dodatna ulaganja u domaću proizvodnju plina i omogućiti korisnicima optimalno upravljanje kratkoročnim portfeljem kapaciteta transportnog sustava te time omogućiti veću fleksibilnost i konkurentnost različitih dobavnih pravaca i energetskih portfelja subjektima na tržištu plina. Konačno, ukidanjem ovog popusta u potpunosti se izbjegava bilo kakvo unakrsno subvencioniranje između korisnika koji ugovaraju ulazne kapacitete u transportni sustav.

ACER u svom zaključku na javno savjetovanje u poglavlju 5.1.5. daje osvrt na ukidanje ovog popusta s ocjenom da su razlozi za ukidanje, kao i rezultati takve primjene opravdani te ističe da Uredba 2017/460 upravo s odredbom o redovnom i obveznom petogodišnjem savjetovanju elemenata metodologije omogućuje promjenjivost svih elemenata metodologije za utvrđivanje referentne cijene, uključujući i popusta. Popusti na određene točke transportnog sustava su iznimno dozvoljeni radi ograničene i točno određene svrhe, što se u slučaju terminala za UPP i osiguravanja sigurnosti opskrbe, nakon petogodišnje primjene, visoke razine zakupljenosti kapaciteta terminala, kao i predviđene investicije u proširenje kapaciteta, ne može smatrati nužnim. Zaključno, ACER ocjenjuje da predložena metodologija s prijedlogom ukidanja popusta ne narušava prekograničnu trgovinu.

4.2. Procjena raspodjele troškova i faktor utjecaja na troškove

Svrha procjene raspodjele troškova (*engl. Cost Allocation Assesment*, dalje: CAA) na način propisan Uredbom 2017/460 je utvrditi postoji li međusobno subvencioniranje između korisnika unutarsustavne i korisnika međusustavne upotrebe mreže, odnosno transportnog sustava.

Procjena uključuje omjer između očekivanih prihoda i povezanog iznosa ugovorenih kapaciteta kao faktora koji utječu na troškove sustava, odvojeno iskazano za unutarsustavnu i međusustavnu upotrebu transportnog sustava, a sukladno koracima izračuna propisanim u članku 5. Uredbe 2017/460. Istim člankom daje se mogućnost izbora između sljedećih faktora koji mogu utjecati na troškove sustava:

- tehnički kapacitet;
- predviđeni ugovoreni kapacitet;
- tehnički kapacitet i udaljenost;
- predviđeni ugovoreni kapacitet i udaljenost.

S obzirom na navedene moguće faktore te karakteristike predložene metodologije po principu „poštanske marke“ za utvrđivanje referentne cijene, HERA za potrebe provođenja CAA analize primjenjuje planirani ugovoreni kapacitet kao faktor koji na odgovarajući način odražava troškove sustava te je isti uključen u metodologiju za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga.

U nastavku se prikazuju rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) primjenom različitih ulaznih parametara te rezultirajućih tarifa prema CWD metodologiji i prema odabranoj metodologiji „poštanske marke“ kako bi se na relevantan način usporedio i prikazao odabir metodologije.

U Tablici 7. prikazuju se rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i tarifa prema ugovorenom kapacitetu i udaljenosti za 2026. godinu, pri čemu faktor udaljenosti ponderiran kapacitetom za potrebe izračuna parametara prema CWD metodologiji predstavlja numeričku vrijednost prema izračunima navedenim u članku 8. Uredbe 2017/460, a koji u omjer uzima kapacitet u kWh te ponderiranu prosječnu udaljenost u km, izvođenjem većeg broja propisanih kombiniranih matematičkih izračuna.

Tablica 7. Rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i tarifa prema ugovorenom kapacitetu i udaljenosti za 2026. godinu, prema parametrima iz čl. 8, st. 1, točke e) Uredbe 2017/460

UGOVORENI KAPACITET I UDALJENOST (CWD MODEL)			
Dozvoljeni ukupni prihod od kapaciteta (EUR)	78.193.355	Indikativne referentne cijene - tarife	EUR/kWh/dan
Prihod od ugovorenog kapaciteta (EUR)	70.374.020	Izlazne tarife	
Udio ulaza	50%	Izlaz na interkonekciji	0,4849
Udio izlaza	50%	Izlaz u RH	0,2641
Ulazni prihodi (EUR)	35.187.010	Ulazne tarife	
Izlazni prihodi (EUR)	35.187.010	Ulaz iz skladišta	0,0114
Ulazni prihodi namijenjeni za unutarsustavnu upotrebu mreže (EUR)	33.642.209	Ulaz iz proizvodnje	0,2559
Ulazni prihodi namijenjeni za međusustavnu upotrebu mreže (EUR)	1.544.801	Ulaz na interkonekciji	0,0000
Izlazni prihodi od unutarsustavne upotrebe mreže (EUR)	27.502.050	Ulaz iz terminala za UPP	0,2954
Izlazni prihodi od međusustavne upotrebe mreže (EUR)	7.684.960		
Prihodi – unutarsustavni (EUR)	61.144.259		
Prihodi – međusustavni (EUR)	9.229.761		
Faktori koji utječu na troškove (kapacitet i udaljenost)		Indeks raspodjele troškova	
Unutarsustavni za ulaze	25.505.524.155	za unutarsustavnu upotrebu mreže	0,00119
Unutarsustavni za izlaze	25.792.248.410		
Ukupni - unutarsustavni	51.297.772.565		
Međusustavni za ulaze	1.528.747.993	za međusustavnu upotrebu mreže	0,00135
Međusustavni za izlaze	5.282.145.589		
Ukupni - međusustavni	6.810.893.582	CAA	12,81%

U slučaju promjene ulazno/izlaznog omjera u CWD modelu sa 50:50 na omjer iz metodologije poštanske marke od 60:40, indeks raspodjele troškova rezultira vrijednošću od 3,43%, no uz značajno povećanje iznosa tarifnih stavki na ulazu iz terminala za UPP i značajne distorzije iznosa tarifnih stavki na izlazu iz transportnog sustava.

Rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i rezultirajuće tarife uz primjenu faktora ugovorenog kapaciteta prema odabranoj metodologiji po principu „poštanske marke“, za 2026. godinu prikazani su u Tablici 8.

Tablica 8. Rezultati procjene raspodjele troškova CAA i tarifa prema ugovorenom kapacitetu za 2026. godinu, prema principu poštanske marke

UGOVORENI KAPACITET (METODA „POŠTANSKA MARKA“)			
Dozvoljeni ukupni prihod od kapaciteta (EUR)	78.193.355	Indikativne referentne cijene - tarife	EUR/kWh/dan
Prihod od ugovorenog kapaciteta (EUR)	70.374.020	Izlazne tarife	
Udio ulaza	60%	Izlaz na interkonekciji	0,2346
Udio izlaza	40%	Izlaz u RH	0,2346
Ulazni prihodi (EUR)	42.224.412	Ulazne tarife	
Izlazni prihodi (EUR)	28.149.608	Ulaz iz skladišta	0,0342
Ulazni prihodi namijenjeni za unutarsustavnu upotrebu mreže (EUR)	40.351.570	Ulaz iz proizvodnje	0,3420
Ulazni prihodi namijenjeni za međusustavnu upotrebu mreže (EUR)	1.872.841	Ulaz na interkonekciji	0,3420
Izlazni prihodi od unutarsustavne upotrebe mreže (EUR)	24.429.578	Ulaz iz terminala za UPP	0,3420
Izlazni prihodi od međusustavne upotrebe mreže (EUR)	3.717.975		
Prihodi – unutarsustavni (EUR)	64.781.148		
Prihodi – međusustavni (EUR)	5.590.817		
Faktori koji utječu na troškove (ugovoreni kapacitet)		Indeks raspodjele troškova	
Unutarsustavni za ulaze	148.104.454	za unutarsustavnu upotrebu mreže	0,22564
Unutarsustavni za izlaze	138.985.384		
Ukupni - unutarsustavni	287.089.838		
Međusustavni za ulaze	6.729.076	za međusustavnu upotrebu mreže	0,24763
Međusustavni za izlaze	15.848.146		
Ukupni - međusustavni	22.577.223	CAA	9,29%

Iznos Indeksa raspodjele troškova u 2026. godini, uz omjer prihoda na ulazima i prihoda na izlazima od 60:40, kao i u primjeni u trenutnom regulacijskom razdoblju, iznosi 9,29% te je niži od praga od 10% koji je propisan člankom 5. Uredbe 2017/460, slijedom čega se potvrđuje da odabrana metodologija zadovoljava uvjete raspodjele troškova između unutarsustavne i međusustavne upotrebe mreže.

Obzirom da u 2027. godini dolazi do dodatnog povećanja kapaciteta ulaza iz terminala za UPP te izlaznog kapaciteta na obje postojeće interkonekcije, uz približno slične iznose planiranih dozvoljenih prihoda za 2027. godinu, uslijed povećanja planiranih ugovorenih kapaciteta u predloženoj metodologije poštanske marke dolazi i do smanjenja iznosa tarifnih stavki na svim točkama transportnog sustava, uz indeks raspodjele troškova od 3,72%. Uz primjenu raspodjele dozvoljenih prihoda prema omjeru 50:50, CAA rezultira iznosom od 19,61%. U dokumentu analize javnog savjetovanja ACER preporučuje da HERA objavi usporedbu svih iznosa tarifnih stavki prema pojedinoj točki izlaza iz transportnog sustava, za razliku od agregiranih i ponderiranih iznosa koje je HERA objavila za CWD metodologiju, radi usporedbe s odabranom metodologijom za homogene točke transportnog sustava.

Slijedom navedenog, u Tablici 9. daje se usporedba iznosa tarifnih stavki koji proizlaze iz CWD metodologije, uz omjer 50:50, za svaku točku aktivnih izlaza iz transportnog sustava s indikativnim iznosima tarifnih stavki prema odabranoj metodologiji “poštanske marke”.

Tablica 9. Usporedba iznosa tarifnih stavki prema CWD metodologiji i odabranoj metodologiji „poštanske marke“ za 2026. godinu

<i>Naziv priključka</i>	<i>CWD (EUR/kWh)</i>	<i>"Poštanska marka" (EUR/kWh)</i>	<i>Naziv priključka</i>	<i>CWD (EUR/kWh)</i>	<i>"Poštanska marka" (EUR/kWh)</i>
Baranja	0,5455	0,2346	Kukunjevac	0,2908	0,2346
Bjelovar	0,2758	0,2346	Kumrovec	0,2732	0,2346
Dugo Selo	0,2136	0,2346	Kutina I - Petrokemija Kutina	0,2537	0,2346
Ivanić Grad	0,2151	0,2346	Legrad	0,3595	0,2346
Konjščina	0,2638	0,2346	Lipovica	0,2278	0,2346
Kutina	0,2476	0,2346	Lipovljani	0,2690	0,2346
Međimurje	0,3642	0,2346	Magadenovac	0,4881	0,2346
Našice	0,4487	0,2346	Magadenovac - Farma	0,4881	0,2346
Nova Gradiška	0,3544	0,2346	Marijanci	0,5054	0,2346
Novi Marof	0,2912	0,2346	Molve selo	0,3381	0,2346
Osijek - Đakovo	0,5355	0,2346	Narta	0,2613	0,2346
Požega	0,4501	0,2346	Našice grad	0,4743	0,2346
Slatina	0,3850	0,2346	Negoslavci	0,5652	0,2346
Varaždin	0,3423	0,2346	Ogulin	0,1545	0,2346
Virovitica	0,3453	0,2346	Okoli	0,2247	0,2346
Zagreb	0,2028	0,2346	Orahovica	0,4955	0,2346
Vukovar	0,5819	0,2346	Osijek I -TE-Os1	0,5581	0,2346
Badljevina	0,3198	0,2346	Osijek I - TE- Os2	0,5581	0,2346
Bedekovčina	0,2440	0,2346	Osijek I - HEP Kotlovnica	0,5581	0,2346
Belišće	0,5192	0,2346	Pakrac I	0,3062	0,2346
Belišće	0,5192	0,2346	Pakračka Poljana	0,2791	0,2346
Benkovac	0,4095	0,2346	Pitomača	0,3221	0,2346
Biograd	0,4370	0,2346	IP Kalinovac 5	0,3148	0,2346

Bokšić	0,5122	0,2346	IP Kalinovac 5	0,3148	0,2346
Bokšić	0,5122	0,2346	Poreč	0,2221	0,2346
Brezine	0,2851	0,2346	OS Beničanci	0,4822	0,2346
Budrovac staklenici	0,3023	0,2346	Pula	0,1588	0,2346
Cementara Našice	0,4700	0,2346	Rijeka Istok – Rijeka	0,0581	0,2346
Cerje Tužno	0,3587	0,2346	Rijeka Istok - 4 Rafinerija	0,0581	0,2346
Cerje Tužno	0,3587	0,2346	Rijeka zapad - Rijeka	0,0719	0,2346
Čabdin	0,1784	0,2346	Rijeka zapad - Rijeka	0,0719	0,2346
Čačinci	0,4994	0,2346	Rovinj	0,1977	0,2346
Čepelovac	0,2982	0,2346	Sirač	0,3257	0,2346
Daruvar	0,3298	0,2346	Sirač - Kamenolom	0,3257	0,2346
Dobrovac - Lipik	0,2950	0,2346	Sisak - Sisak	0,2580	0,2346
Dobrovac - Poljoprivreda Lipik	0,2950	0,2346	Sisak - TE Sisak	0,2580	0,2346
Dobrovac - Staklana Lipik	0,2950	0,2346	Sisak -TO Sisak	0,2580	0,2346
Doljani	0,3265	0,2346	Sisak - TE Sisak	0,2580	0,2346
Donje Međimurje	0,3674	0,2346	Sisak - Gavrilović	0,2580	0,2346
Donje Međimurje	0,3674	0,2346	Sisak - Željezara Sisak	0,2580	0,2346
Donji Andrijevići	0,4794	0,2346	Slavonski Brod	0,4520	0,2346
Donji Andrijevići HEP	0,4794	0,2346	Punionica Slavonski Brod	0,4520	0,2346
Donji Miholjac	0,4850	0,2346	Slobodnica	0,4422	0,2346
Draganac	0,2434	0,2346	Split	0,5498	0,2346
Drniš	0,4987	0,2346	Split	0,5498	0,2346
Dubrovčan	0,2495	0,2346	Straža - Pregrada	0,2843	0,2346
Đurđevac	0,3083	0,2346	Straža -- Staklana	0,2843	0,2346
Ferdinandovac	0,3161	0,2346	Strizivojna - Vrpolje	0,4963	0,2346
Ferovac	0,4579	0,2346	Suha žbuka	0,3113	0,2346
Gaj	0,2810	0,2346	Sv. Ivan Zelina	0,2815	0,2346
Garešnica	0,2825	0,2346	Šenkovec	0,3591	0,2346
Gola	0,3547	0,2346	Šibenik	0,4636	0,2346
Gospić	0,2777	0,2346	Tuheljske Toplice	0,2544	0,2346
Grabarje	0,2207	0,2346	Umag	0,2640	0,2346

Gradec - Farma Gradec	0,3280	0,2346	Veliki Grđevac	0,3020	0,2346
Gradec	0,3280	0,2346	Veliko Trojstvo	0,2826	0,2346
Gradečki Pavlovac	0,3280	0,2346	Veliko Trojstvo - Šandrovac	0,2826	0,2346
Grubišno Polje	0,3163	0,2346	Viljevo	0,4232	0,2346
Haganj	0,3130	0,2346	Vinkovci	0,5403	0,2346
Hampovica	0,3213	0,2346	Virje -Novigrad	0,3165	0,2346
Ivanec	0,3692	0,2346	Virje	0,3165	0,2346
Ivankovo	0,5257	0,2346	Vrbovec	0,3322	0,2346
Ivanja Reka	0,2002	0,2346	Zabok - Donja Stubica	0,2309	0,2346
Ivanja Reka - TE-TO Zagreb	0,2002	0,2346	Zabok	0,2309	0,2346
Jakovlje	0,2196	0,2346	Zadar	0,4628	0,2346
Kalinovac	0,3066	0,2346	Zagreb jug - EL-TO Zagreb	0,1910	0,2346
Karlovac	0,1817	0,2346	Zagreb zapad - Samobor	0,2019	0,2346
Klanjec	0,2647	0,2346	Zagreb zapad - Sv. Nedjelja	0,2019	0,2346
Kloštar Podravski	0,3111	0,2346	Zaprešić	0,2067	0,2346
Knin	0,5300	0,2346	Zaprešić -Pliva	0,2067	0,2346
Končanica	0,3213	0,2346	Žabno	0,3021	0,2346
Konjščina - TE Jertovec	0,2637	0,2346	Županja - Gradište	0,5543	0,2346
Koprivnica II	0,3247	0,2346	Županja	0,5543	0,2346
Krapina	0,2572	0,2346	Županja - Šećerana Županja	0,5543	0,2346
Križevci	0,3143	0,2346	KS Stružec	0,2278	0,2346
Križevci - Ciglana	0,3143	0,2346	Dugo Selo	0,2145	0,2346
Kršan	0,1182	0,2346	IMS Rogatec - Plinovodi	0,2985	0,2346
			IMS Donji Miholjac - FGSZ	0,6042	0,2346

4.3. Procjena predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene za transportne usluge

Uredbom 2017/460 propisano je da metodologija za utvrđivanje referentne cijene za transportne usluge treba biti u skladu s člankom 13. Uredbe 715/2009, a koji je zamijenjen člankom 17. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe 2024/1789, te treba ispunjavati sljedeće zahtjeve:

a) omogućiti korisnicima mreže da sami vrše izračun referentnih cijena za tekuće i buduća razdoblja

Objavom pojednostavljenog tarifnog modela koji je sastavni dio dokumentacije za savjetovanje objavljene na internetskoj stranici HERA-e, i koji sadrži osnovne elemente za izračun tarifnih stavki (planirani dozvoljeni prihod, udio prihoda koji se prikuplja kroz ugovorene godišnje kapacitete, planirane ugovorene kapacitete i prilagodbe za pojedine točke transportnog sustava (popusti), korisnici transportnog sustava su u mogućnosti dobiti izračun indikativnih referentnih cijena. Izmjenom određenih parametara također su u mogućnosti modelirati i predviđati kretanje referentnih cijena u ovisnosti o promjeni određenih parametara.

Način utvrđivanja dozvoljenog prihoda detaljno je propisan Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, kao i povezanom odlukom HERA-e kojom se utvrđuju iznosi dozvoljenog prihoda za naredno regulacijsko razdoblje.

Iznos konačnog dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava za godine četvrtog regulacijskog razdoblja 2026.-2030. godinu bit će određen od strane HERA-e krajem isteka trenutnog regulacijskog razdoblja, u roku predviđenom Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti.

b) uzeti u obzir stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz uzimanje u obzir razine kompleksnosti transportne mreže

Unatoč tome što je tržište plinom u vidu količine potrošnje i protoka u Republici Hrvatskoj relativno malo u odnosu na bliže okruženje, ipak je kompleksne strukture s obzirom da sadrži proizvodnju na kopnu i moru, skladište plina, terminal za UPP te dvije interkonekcije sa susjednim državama preko kojih se plin u posljednjih godina izvozi iz Republike Hrvatske.

Promjenu tokova plina od južnih prema srednjoistočnim državama Europe podupire i Hrvatska s kapacitetima terminala za UPP i plinovodima transportnog sustava, čime se doprinosi osiguranju sigurnosti opskrbe tržišta plinom ne samo Republike Hrvatske, već i dijela članica Europske unije.

Hrvatska trenutno provodi dodatna ulaganja u proširenje kapaciteta terminala za UPP na otoku Krku i povezanih otpremnih plinovoda koji će dodatno pridonijeti diversifikaciji dobavnih pravaca jugoistočne i srednje Europe.

Dodatnu kompleksnost sustavu daje i broj priključnih izlaza izravnih kupaca na transportnom sustavu, s velikim razlikama u nazivnom tlaku, a koje zahtijevaju značajne prilagodbe tlaka u sustavu i usklađenost svih komponenti transportnog sustava.

Energetska strategija Republike Hrvatske uključuje značajne investicije u modernizaciju, ali i izgradnju plinskog transportnog sustava, čijim se dovršetkom bitno povećava pokrivenost države transportnim sustavom plinovoda te se omogućuje uporaba plina i u slabije razvijenim regijama Hrvatske, osobito Like i Dalmacije.

Okosnica tog sustava je i izgradnja magistralnog plinovoda Bosiljevo-Split, dužine 292 km na koje su se uključili regionalni plinovodi ukupne dužine 80 km te 11 mjerno redukcijskih stanica. Dovođenje prirodnog plina u županije koje ostvaruju najmanji udio u bruto domaćem proizvodu (BDP) Republike Hrvatske te s niskim iznosima BDP-a po stanovniku, imalo je dvojak utjecaj. S jedne strane, regijama koje su do tada bile ovisne o nafti, loživom ulju i krutim gorivima omogućio se pristup ekološki prihvatljivom energentu, dok se s druge strane, nastojao potaknuti gospodarski razvoj tih regija osiguravanjem sigurnog i pouzdanog energenta.

Republiku Hrvatsku karakterizira značajna prostorna koncentriranost gospodarstva koja se očituje u velikim razlikama među županijama.

S obzirom na navedeno, a u kontekstu razmatranja primjene cijena transporta povezanih sa stvarnim troškovima izgradnje sustava kroz ovo područje, odnosno razmatranjem primjene CWD

metodologije, ista bi rezultirala cijenom transporta za upotrebu plina koju slabije razvijene regije sa sadašnjem stupnjem razvijenosti ne bi mogle ekonomski podnijeti bez daljnjeg negativnog utjecaja na BDP. Isto bi bilo u suprotnosti sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske kojom se namjerava pridonijeti utvrđivanju prioritarnih aktivnosti usmjerenih prema jačanju razvojnog potencijala svih hrvatskih regija, smanjenju regionalnih razlika te jačanju i izgradnji razvojnog potencijala slabije razvijenih dijelova zemlje, a sve s ciljem sveukupnog rasta i gospodarskog napretka Republike Hrvatske.

c) osigurati nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje, među ostalim uzimajući u obzir procjene raspodjele troškova iz članka 5. Uredbe 2017/460

Predložena metodologija poštanske marke prema raspodjeli troškova u omjeru prihoda 60:40 rezultira CAA indeksom nižim od 10%, slijedom čega se ocjenjuje da predložena metodologija sprječava unakrsno subvencioniranje između korisnika mreže, čime se osigurava i nediskriminiranje. Osim toga, ukidanjem popusta na ulazu iz terminala za UPP osigurava se potpuna jednakost svih korisnika koji na bilo koji način osiguravaju plin na ulazu u transportni sustav Republike Hrvatske, obzirom da svi snose trošak transportnih usluga pod jednakim uvjetima.

d) osigurati da znatan količinski rizik povezan konkretno s transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava

Ravnomjernom raspodjelom troškova na sve korisnike transportnog sustava na jednak način i u okviru ugovorenih kapaciteta, svi korisnici snose troškove transportnog sustava u ovisnosti o planiranom korištenju istog. Rizik bilo kakvog unakrsnog subvencioniranja odnosno podnošenja tereta jednih korisnika na teret drugih upravo se dokazuje provedbom testa CAA, slijedom čega, radi rezultata iz predložene metodologije koji su u okviru prihvatljivog raspona, nema indikacija da bilo koji korisnici sustava snose rizik povezan s aktivnostima drugih korisnika.

e) osigurati da dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu

Prema zadanoj raspodjeli dozvoljenog prihoda od 50:50, CWD metodologija daje referentnu cijenu na izlaznim interkonekcijskim točkama od 0,4849 EUR/kWh/dan, što se ocjenjuje previsokom razinom naknade s potencijalnim rizikom (ne)zakupa kapaciteta na interkonekcijama, čime bi se umanjila razina međusustavne upotrebe mreže, a koja se postojećim ulaganjem u transportnu infrastrukturu upravo nastoji potaknuti.

Slijedom prethodno obrazloženog ocjenjuje se da je odabrana metodologija poštanske marke u skladu s odredbama Uredbe 2024/1789 te da ispunjava sve zahtjeve iz članka 7. Uredbe 2017/460.

4.4. Usporedba predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene i CWD metodologije

Ukoliko predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene nije CWD metodologija opisana u članku 8. Uredbe 2017/460, potrebno je izvršiti usporedbu te dvije metodologije uz navođenje okvirnih referentnih cijena izračunatih temeljem odabranih elemenata. Slijedom navedenog, u Tablici 10. prikazana je usporedba CWD metodologije i odabrane metodologije poštanske marke, s ključnim ulaznim parametrima i rezultatima za 2026. godinu.

Rezultati usporedbe ukazuju da bi primjena CWD metodologije rezultirala nešto većim razinama unakrsnog subvencioniranja obzirom na indeks CAA od 12,81% u odnosu na 9,29% prema odabranoj metodologiji poštanske marke.

Prema zadanoj raspodjeli dozvoljenog prihoda od 50:50, CWD metodologija daje referentnu cijenu na izlaznim interkonekcijskim točkama od 0,4849 EUR/kWh/dan, što se ocjenjuje previsokom

razinom naknade s potencijalnim rizikom (ne)zakupa kapaciteta na interkonekcijama, čime bi se umanjila razina međusustavne upotrebe mreže, a koja se postojećim ulaganjem u transportnu infrastrukturu upravo nastoji potaknuti.

Tablica 10. Usporedba CWD metodologije i odabrane metodologije poštanske marke za 2026. godinu

<i>Parametri usporedbe</i>	<i>CWD metodologija</i>	<i>Odabrana metodologija poštanske marke</i>
I.) Ulazni parametri		
Korištena metoda regulacije transportnog sustava	Dozvoljeni maksimalni prihod prema principu slaganja blokova ('building block approach')	
Raspodjela dozvoljenog prihoda na pojedine točke ulaza/izlaza	DA	DA
Udaljenost između ulaznih i izlaznih točaka transportnog sustava	DA	NE
Predviđeni ugovoreni kapacitet	DA	DA
Količina protoka	NE	NE
Omjer raspodjele prihoda od ulaza i izlaza	50:50	60:40
II.) Rezultati procjene troškova - temeljeni na kapacitetima - članak 5 (1) a		
Faktor koji utječe na troškove unutar sustava	51.297.772.565	287.089.838
Faktor koji utječe na troškove izvan sustava	6.810.893.582	22.577.223
Omjer za unutarsustavnu upotrebu	0,00119	0,22564
Omjer za međusustavnu upotrebu	0,00135	0,24763
Indeks raspodjele troškova	12,81%	9,29%
Procijenjeni prihodi iz unutarsustavne upotrebe mreže	61.144.259	64.781.148
Procijenjeni prihodi iz međusustavne upotrebe mreže	9.229.761	5.590.817
III.) Rezultati procjene troškova - temeljeni na količini - članak 5 (1) b	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
IV.) Usklađenost sa člankom 7. Uredbe 2017/460		
Omogućiti korisnicima mreže- samostalno dobivanje istog izračuna referentnih cijena i njihovo točno predviđanje	NE	DA
Uzimati u obzir- stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz razinu kompleksnosti transportne mreže	DA	DA
Osigurati- nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje	DA	DA
Osigurati da - količinski rizik povezan sa transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog sustava	DA	DA
Osigurati da - dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu (rezultati CAA analiza)	NE	DA
V.) Usporedba referentnih cijena za 2026.	u EUR/kWh/dan	u EUR/kWh/dan
Izlazne referentne cijene		
Izlazi na interkonekciji	0,4849	0,2346
Izlazi u RH	0,2641	0,2346
Ulazne referentne cijene		
Ulaz iz skladišta	0,0114	0,0342
Ulazi iz proizvodnje	0,2559	0,3420
Ulazi na interkonekciji	0,0000	0,3420
Ulaz iz terminal za UPP	0,2954	0,3420

4.5. Mogućnost izračuna indikativnih referentnih cijena i njihovo predviđanje

Korisnici transportnog sustava u mogućnosti su izračunati indikativne prosječne referentne cijene za unutarsustavnu i međusustavnu upotrebu mreže temeljeno na dostupnim podacima o očekivanim ugovorenim kapacitetima prema pojednostavljenom modelu koji je sastavni dio dokumentacije javnog savjetovanja objavljene na internetskoj stranici HERA-e. Iznos dozvoljenog prihoda i način izračuna detaljno je propisan važećom Metodologijom.

5. INDIKATIVNE REFERENTNE CIJENE

5.1. Indikativne referentne cijene prema elementima odabrane metodologije poštanske marke

Indikativni iznosi referentnih cijena, odnosno tarifnih stavki za godišnje standardne kapacitetne proizvode za razdoblje od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2030., za energetske subjekt PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb, izračunati primjenom elemenata koji se donose u skladu s ovom Odlukom, kao i planiranim indikativnim dozvoljenim prihodima iz poglavlja 3.3. te planiranim ugovorenim kapacitetima iz poglavlja 3.5. ove Odluke, iznose kako je navedeno u Tablici 11.

Tablica 11. Indikativni iznosi referentnih cijena za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze i izlaze transportnog sustava za razdoblje 2026. - 2030., za energetske subjekt PLINACRO d.o.o.

Vrsta tarifnih stavki	Oznaka tarifne stavke	Naziv tarifne stavke	Indikativne referentne cijene - tarifne stavke (bez PDV-a)					Mjerna jedinica
			2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze u transportni sustav	T _{U,IN}	Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh/dan
	T _{U,PR}	Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh/dan
	T _{U,SK}	Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	0,0342	0,0258	0,0261	0,0268	0,0272	EUR/kWh/dan
	T _{U,UPP}	Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh/dan
Tarifne stavke za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za izlaze iz transportnog sustava	T _{I,IN}	Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	EUR/kWh/dan
	T _{I,HR}	Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	EUR/kWh/dan

5.2. Usporedba referentnih cijena primjenjivih u trenutačnom tarifnom razdoblju i indikativnih referentnih cijena za razdoblje 2026.-2030.

U skladu s odabranom metodologijom za utvrđivanje referentne cijene prema principu poštanske marke, indikativne transportne tarife za tarifno razdoblje 2026.-2030. mijenjaju se u odnosu na transportne tarife koje se primjenjuju u trenutnom regulacijskom razdoblju 2021.-2025., i to zbog promjene sljedećih parametara:

- značajnijeg porasta indikativnog dozvoljenog prihoda u 2026. godini u odnosu na primjenjivi u tekućoj godini, s obzirom da indikativni dozvoljeni prihodi iz ove Odluke ne uključuju konačno usklađenje prihoda između regulacijskih razdoblja i druge eventualne prilagodbe,
- ukidanja popusta za ulaz iz terminala za UPP,
- nove projekcije planiranih ugovorenih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj i kratkoročnoj osnovi, s većim razinama ugovorenih kapaciteta u odnosu na trenutne razine, a radi povećanja kapaciteta terminala za UPP i izgradnje dodatnih plinovoda koji će omogućiti povećanu otpremu i sigurnost opskrbe Republike Hrvatske i okruženja, a čiji efekti na smanjenje troška transporta se očituju od 2027. godine, s punom aktivacijom nove infrastrukture.

Zbog navedenih promjena, prema odabranoj metodologiji za utvrđivanje referentne cijene prema principu poštanske marke, indikativne referentne cijene u razdoblju 2026.-2030. mijenjaju se u odnosu na referentne cijene za istu vrstu transportne usluge primjenjive u trenutačnom regulacijskom/tarifnom razdoblju 2021.-2025. prema trenutno važećoj Metodologiji, kako je prikazano u Tablici 12.

Tablica 12. Indikativni iznosi referentnih cijena za razdoblje 2026. - 2030. i važeći iznosi referentnih cijena za 2024. i 2025. godinu, za energetske subjekt PLINACRO d.o.o.

Naziv tarifne stavke (TS)	Oznaka TS	Važeći iznosi referentnih cijena (EUR/kWh/dan)		Indikativne referentne cijene - tarifne stavke (bez PDV-a) (EUR/kWh/dan)					% promjene
		2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2026./ 2025.
Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	T _{U,IN}	0,3245	0,3249	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	5%
Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	T _{U,PR}	0,3245	0,3249	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	5%
Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	T _{U,SK}	0,0324	0,0325	0,0342	0,0258	0,0261	0,0268	0,0272	5%
Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	T _{U,UPP}	0,2758	0,2761	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	24%
Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	T _{I,IN}	0,1852	0,1844	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	27%
Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	T _{I,HR}	0,1852	0,1844	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	27%

6. ZAKLJUČAK

HERA, kao nacionalno regulatorno tijelo, djelujući u skladu s člankom 78. stavkom 7. Direktive (EU) 2024/1788, kao strana koja je određena za provođenje redovitog savjetovanja i odlučivanje o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga, ovom Odlukom utvrđuje elemente za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga u skladu s Uredbom 2017/460 za naredno petogodišnje regulacijsko razdoblje, do sljedećeg postupka novog savjetovanja koji se ponavlja barem svakih pet godina.

U skladu s točkama 1. i 2. izreke ove Odluke, izvršit će se na odgovarajući način izmjene i dopune važeće Metodologije.

Prema Uredbi 2017/460 transportne tarife trebaju biti utvrđene i prikazane na jasan i nepristran način, pri čemu iste uzimaju u obzir stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga, odražavajući pritom razinu kompleksnosti transportne mreže. Na taj način osigurava se da korisnici transportnog sustava imaju uvid u troškove na kojima se temelje transportne tarife te ih u razumnoj mjeri mogu i predvidjeti za naredna regulacijska razdoblja.

HERA smatra da se izmjenom elemenata metodologije na način utvrđen ovom Odlukom osiguravaju pravila usklađenih struktura transportnih tarifa za plin, kao i mehanizmi u svrhu izbjegavanja bilo kakve diskriminacije korisnika, a sve u cilju doprinošenja integraciji tržišta, poboljšavanja sigurnosti opskrbe i promicanja međusobnog povezivanja plinskih mreža.

Slijedom svega navedenog odlučeno je kao u točkama 1. do 4. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 4. Uredbe 2017/460 propisano je da nakon objavljivanja odluke o svim stavkama iz članka 26., nacionalno regulatorno tijelo dostavlja odluku ACER-u i Europskoj komisiji, te je stoga odlučeno kao u točki 5. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici HERA-e, te je stoga odlučeno kao u točki 6. izreke ove Odluke.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

doc. dr. sc. Nikola Vištica, v. r.